

Intervenția terapeutică prin muzică pentru copilul mic studiu de caz

M. are 5 ani și 5 luni. În urmă cu un an, familia lui s-a prezentat la Fundația de Abilitare Speranța din Timișoara cu recomandare medicală pentru includerea în programul de stimulare logopedică. În urma evaluării interne, în cadrul Fundației, a fost inclus în programul terapeutic logopedic, intervenție psihologică și muzicoterapie.

M. e diagnosticat cu autism, macrocefalie (în observație), retard în achiziția limbajului expresiv și comportament hiperkinetic.

M. a început sesiunile de muzicoterapie în urmă cu 16 luni. În primele sesiuni am urmărit comportamentul lui și apoi am notat observațiile mele într-o fișă de evaluare inițială. În urma scorului obținut în fișa respectivă am întocmit un program de intervenție personalizat de muzicoterapie.

Primele sesiuni de muzicoterapie cu M. durau 15-20 de minute, timp în care el prezenta un comportament reținut, emotiv, timid și închis. Cu greu îi atrăgeam atenția spre un sunet obținut la instrumente muzicale simple: maracas, castaniete sau clopoței, după care M. își îndrepta privirea din nou spre podea. Pentru a obține din nou contactul vizual, am folosit diverse instrumente muzicale de percuție sub formă de joc și am interacționat verbal cu el, pentru a-i atrage și menține atenția.

Sesiunile de terapie prin muzică le începeam cu un cântec de bun venit și salut pentru a-l face pe M. să conștientizeze că se află în sala de muzică și că urmează să cântăm la instrumente sau să ne exprimăm cu ajutorul vocii. Prin intermediul instrumentelor muzicale i-am atras atenția și am reușit să stabilesc un contact vizual sau să obțin o comunicare nonverbală cu el. În timp, a început să stabilească și să mențină un contact vizual cu mine, interacționând nonverbal.

Timp de 6 săptămâni am folosit în lucrul terapeutic prin muzică un număr redus de instrumente și anume doar cele preferate de M. În această perioadă am mărit timpul de intervenție până la 30 de minute. Totodată i-am cântat vocal, pe un ton cald, fiecare activitate pe care el o desfășura, recunoscându-i astfel implicarea lui în sesiunea de terapie prin muzică. Cântând vocal foloseam cuvinte în care îi apreciam sunetele pe care el le obținea la instrumente și îl încurajăm să continue activitatea respectivă.

După 2-3 luni de muzicoterapie, M. și-a mărit încrederea în sine, a devenit motivat să participe la sesiune și se implica în activitate. Treptat, am introdus noi sonorități obținute și la alte instrumente decât cele pe care le foloseam până atunci. Reticent la început, M. a analizat auditiv sunetele, a înțeles cum sunt ele obținute, iar apoi a început să cânte și el la instrumente, descoperind bucuria de a produce muzică.

După 6 luni de terapie prin muzică M. a fost capabil să cânte corespunzător la fiecare instrument și anume să folosească bețele mari pentru tobele mari, iar bețele mici pentru tobele mici și glockenspiel; știe că pentru a obține sunetul la maracas și la castaniete e necesară o mișcare a mâinii de la stânga la dreapta, iar la pian știe că trebuie să cântăm cu degetele.

După ce a dobândit abilitatea de a ține bețele pentru a putea cânta la tobe, după 8 luni de muzicoterapie, M. e capabil să-și îndrepte atenția către o anumită tobă și să cânte la ea. Apoi, la cerința mea, poate să cânte simultan la 2 tobe până la un număr ales de el. A fost încurajat și a învățat să anticipeze, să imite și să memoreze jocul. A învățat să-și coordoneze privirea după mișcarea mâinii și să fie conștient de efectul sunetului obținut la tobă.

Prin cântatul vocal M. și-a dezvoltat limbajul și l-am încurajat să articuleze sunetele și silabele cuvintelor dintr-un cântec. De fiecare dată când pronunța cuvinte sau anumite silabe, îl imităm; prin acest fapt îi asigurăm că îl ascult și îl susținem în pronunție. M. a învățat cum să își folosească vocea pentru a reda o stare emoțională. Am folosit vocea într-un mod creativ de exprimare și am stimulat răspunsuri emoționale care în timp au ajutat la articularea cuvintelor.

Pe lângă latura cognitivă și motrică pe care M. și-a dezvoltat-o în timpul sesiunilor de muzicoterapie, ne-am centrat în timpul sesiunilor și pe latura emoțională. În timpul celor 16 luni de terapie individuală săptămânală el a devenit capabil să transmită starea de spirit, să îmi spună care sunete îi plac sau care îl deranjează, a învățat să se exprime prin muzică cântând mai tare sau mai încet, în funcție de emoția sa din acel moment. M. și-a dezvoltat imaginația și creativitatea prin intermediul muzicii, iar ritmul obținut la instrumentele de percuție l-au ajutat să-și dezvolte atenția și să-și desfășoare activitatea într-o ordine constantă și cursivă.

În cadrul ședințelor am folosit instrumente muzicale melodice (pian, chitara și glockenspiel) pentru a permite exprimarea sinelui, dar și instrumente ritmice (diverse tobe, castaniete, maracas, clopoței, rainstick, tamburina, cinel) pentru a obține o constanță și un echilibru în afirmare. Instrumentele muzicale l-au ajutat să restabilească contactul fizic cu realitatea și să-și dezvolte diverse abilități, solicitând creierul să exploreze cât mai mult.

El a descoperit în instrumentele muzicale o nouă formă de exprimare, mult mai ușoară decât limbajul verbal pe care cu greu îl stăpânește și și-a dezvoltat abilitățile de comunicare nonverbală și exprimare prin intermediul sunetelor produse la instrumente.

Autor: Monica Rotaru - muzicoterapeut

www.facebook.com/terapie.prin.muzica

muzica.terapie@yahoo.ro

Fundația de Abilitare Speranța Timișoara

str. Aurel Popovici, nr. 17, Timișoara

tel/fax: 0256 27 44 66

www.fundatia-speranta.ro

www.facebook.com/FundatiaDeAbilitareSperanta